

λαμβάνεται τούς ξένους καὶ σπεύδει νὰ παρακαθίσῃ αὐτοὺς πλησίον τοῦ πατρός του ἐπὶ μαλακῶν δερμάτων ὡς ὁ Τηλέμαχος ἐποπότησε τὸν Μέντην παρ' αὐτῷ ἐπὶ δαιδαλέου θρόνου. Περιποιεῖται ὁ Πεισίστρατος τούς ξένους παραθέτων αὐτοῖς οἶνον καὶ φαγητὰ καὶ καλεῖ νὰ πίνωσιν εὐχόμενοι εἰς τὸν Ποσειδῶνα οὐ πρὸς τιμὴν ἢ ἐκατόμβῃ ἐτελεῖτο. Μετὰ δὲ τὸ φαγητὸν ὁ Νέστωρ λαβὼν τὸν λόγον εἶπε:

Λοιπὸν ἀφοῦ ἐγεύσθῃσαν καλύτερα εἶναι τῶρα τούς ξένους νὰ ῥωτήσωμε καὶ μάθωμε ποιοὶ εἶναι.

Ἐπίσης τὴν αὐτὴν ἐθιμοτυπίαν παρατηροῦμεν καὶ κατὰ τὴν ἀριξίν τοῦ Ὀδυσσεὺς εἰς Ἰθάκην παρὰ τὸν Εὐμαιον. Ἐνταῦθα δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποσιωπήσωμεν τὴν λαμπρὰν ἅμα καὶ συγκινητικὴν σκηνὴν καθ' ἣν οἱ κύνες ὤρμησαν κατὰ τοῦ κυρίου αὐτῶν, ὃν μικροῦ δεῖν κατεσπάραττον, ἂν μὴ προελάμβανεν ἐκεῖνος μὲν νὰ καθίσῃ ἐκλαδόν, ὁ δὲ Εὐμαιοὺς νὰ σπεύσῃ πρὸς σωτηρίαν αὐτοῦ λέγων:

Γέρο, ὀλίγον ἐλείψε οἱ σκύλοι νὰ σὲ φᾶνε καὶ θάτονε τὸ φταιξίμο δικό μου τότες ὅλο ἔλα, ἀκλούθα, γέρο μου, νὰ πάμε 'ς τὴν καλύθα ψωμί νὰ φᾶς καὶ κρασί νὰ πιῇς γιὰ νὰ ἀναδάνης, καὶ νὰ μοῦ πῆς ποῦθ' ἔρχεσαι καὶ πόσα βάσανα [ἔχεις.

Καὶ κατὰ τὴν μετάδασιν τοῦ Τηλεμάχου εἰς Λακεδαίμονα βλέπομεν τὸν Μενέλαον ἐπιπλήττοντα τὸν Ἑτεωνέα διὰ τὴν ἥκιστα φιλόξενον πρότασίν του καὶ διατάττοντα τὰς θεραπαινίδας νὰ λούσῃσι καὶ περιποιηθῶσι τούς ξένους. Μετὰ ταῦτα παρακάθηνται παρὰ τὸν Μενέλαον καὶ παρατίθεται αὐτοῖς τράπεζα ἐκ τοῦ προχείρου. Τότε ὁ Μενέλαος προσφέρων εἰς τούς ξένους πῖνα βοδὲς νῦτα ἀποτείνεται οὕτως:

Ἐλάτε κάμετ' ὄρεξιν ψωμί λιγάκι πιᾶστε καὶ ἔπειτα θὰ ῥωτήσωμε, ποιοὶ εἰσθε, ἀφοῦ φᾶτε.

Ὀλόκληροι δὲ τρεῖς ραψῳδαὶ τῆς Ὀδυσσεΐας περιλαμβάνουσι τὴν περιγραφὴν τῆς φιλοξενίας ἧς ἔτυχε παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Φαιάκων ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς. Ἡ μεγαλοπρεπὴς ἡγεμονίς, ἡ ὥραία τοῦ Ἀλκινόου θυγάτηρ πρὸς τῆς παρουσίας τοῦ ἀγρίως κεκακωμένου ἥρωος δὲν πτοεῖται (ὡς αἱ θεραπαινίδες) φαινόμενον σύνθηδες ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων παρ' οἷς ὁ φόβος καὶ ἡ σεμινοτυφία παρίστανται ἰδιάζοντα καὶ συμφυρὰ ἐλαττώματα, τῶν μὴ εὖ τε καὶ καλῶς ἀνατεδραμμένων ἀλλ' εἰσκακοῦ μετὰ προσοχῆς τὴν ἱκετευτικὴν φωνὴν τοῦ θαλασσοπνιγμένου ἥρωος.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΔΑΚΗΣ

Καθηγητὴς ἐν τῷ Ἀδερωφεῖῳ Γυμνασίῳ.

Ο ΔΡΟΜΟΣ

Ο ΔΡΟΜΟΣ εἶναι ἀσκήσις ὅλως φυσικὴ· εἶναι ἡ μᾶλλον εὐχαριστοῦσα τὸν ἀνθρώπον καὶ ἀναπτύσσουσα τὰ εὐγενῆ αὐτοῦ σπλάγχνα· κατέχει δὲ θέσιν ἐκ τῶν πρώτων ἐν ταῖς ἀθλητικαῖς ἀσκήσεσιν. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Lagrange (1) αἱ ἀσκήσεις ταχυτήτος εἶναι αἱ καταλληλότεραι πάσης ἄλλης, ὅπως προσδύωσιν εἰς τοὺς πνεύμονας ἐνεργητικότητα, ὁ δὲ δρόμος, ὁ τύπος τῶν ἀσκήσεων τούτων, εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας καὶ μέσον ἰσχυρὸν εὐρύσεων τοῦ θώρακος, κατ' ἀκολουθίαν δὲ εἶναι μία τῶν καλλίστων ἀσκήσεων εἰς ἃς δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ὁ νέος.

Ὁ Δρόμος σήμερον διαιρεῖται εἰς δρόμον ταχυτήτος, εἰς δρόμον ἀντοχῆς καὶ εἰς δρόμον μετ' ἐμποδίων.

Καὶ εἶναι: μὲν δρόμος ταχυτήτος ὁ τῶν 100, ὁ τῶν 400, ὁ τῶν 800 καὶ ὁ τῶν 1500 μέτρων. (Οἱ δύο τελευταῖοι καλοῦνται καὶ μικτοὶ ὡς ἔχοντες ἀνάγκην ταχυτήτος ἅμα καὶ ἀντοχῆς, εἶναι δὲ οἱ ἐπιπυνώτεροι). Εἶναι δὲ δρόμος ἀντοχῆς ὁ ἐπέκεινα τῶν 1600 μέτρων. Ὁ δὲ δρόμος μετ' ἐμποδίων εἶναι 110 μέτρων καὶ περιλαμβάνει δέκα ἐμπόδια ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ὕψους 1,06 μέτρων, ἀπέχοντα ἀπ' ἀλλήλων ἀνὰ 9 μέτρα μὲ ἀπόστασιν 15 μέτρων ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας καὶ 14 μέτρων τοῦ τελευταίου ἐμποδίου ἀπὸ τοῦ τέρματος.

Εἰς τὸν δρόμον ταχυτήτος πρῶτος ὅρος ἐπιτυχίας εἶναι ἡ ἐκκίνησις. Πολλοὶ δρομεῖς ἐκέρδισαν τὸν δρόμον τοῦτον διὰ τῆς καλῆς ἀναχωρήσεως. Ὁ δρομεὺς πρέπει νὰ ἔχῃ διαρκῶς τὸ βλέμμα πρὸς τὸ τέρμα, τρέχων ὅσον ταχύτερον ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ οἱ μύες καὶ ἡ ἀναπνοή του, χωρὶς νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ χωρὶς νὰ σκέπτηται τοὺς ἄλλους. Εἰς τὸν δρόμον ἀντοχῆς ἡ ἐπιτυχία ἐξήρηται ἐκ τῆς ἀναπνευστικῆς ἱκανότητος τοῦ δρομεῦς· διότι διὰ νὰ δύναται τις νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ μακρὸν ἀσκήσιν τινα πρέπει πρωτίτως νὰ μὴ πνεύσῃ. «Δύναται τις νὰ ἐξακολουθήσῃ βαδίζων μετ' ὅλην τὴν κοῦρασιν τῶν ποδῶν» οὐδεὶς ἔμως δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τρέχων, ὅταν πνευστιᾷ». (2) Εἰς τὸν δρόμον μετ' ἐμποδίων εἶναι ἀνάγκη νὰ κέκτηται τις συγχρόνως ταχύτητα, εὐκνησίαν καὶ ἐλαφρὸν πόδα· διότι μία τῶν σπουδαιότερων δυσκολιών τῆς ἀσκήσεως ταύτης εἶναι νὰ ὑπερπηδᾷ τις τὸ ἐμποδὶον χωρὶς νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ πῇ-

(1) Fernand Lagrange, ἱατρός καὶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνδέσμου τῶν ἀθλητικῶν Συλλόγων τῆς Γαλλίας, τῆς συνταξάσεως τὸ βιβλίον τῆς Ὑγιεινῆς τοῦ Ἀθλητοῦ.

(2) Lagrange.

πτυ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ποδός, (τοῦ ἀριστεροῦ, ἐὰν εἶναι ἐπιδέξιος, τοῦ δεξιῦ ἐὰν εἶναι ἐπαρίστερος). Ἡ ἐπιτηδεύτης συνίσταται εἰς τὸ νὰ διανύῃ τις διὰ τριῶν διασκελισμάτων τοῦ αὐτοῦ μήκους τὸ διάστημα, τὸ χωρίζον ἕκαστον ἐμ π ὅ δ ι ο ν, νὰ ὑφῷται ἀκριβῶς εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος ἀνωθεν ἑκάστου αὐτῶν καὶ νὰ κινῇται καθ' ὅλον τὸν δρόμον μὲ κανονικότητα μηχανήματος ὥρολογίου. Ὁ δρομεὺς τοῦ δρόμου μετ' ἐμποδίων δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι καλὸς ἄλ τ η ς εἰ ς ὕ ψ ο ς, πρέπει μᾶλλον νὰ ὑπερέχῃ εἰς τὰ ἄλ μ α τ α εἰ ς μ ῆ κ ο ς. Τὸ νὰ πηδᾷ πολὺ ὑψηλά, ἐπάγει ἀπώλειαν χρόνου καὶ δυνάμεων. Ἐν γένει δὲ οἱ δρομεῖς πρέπει σπουδαίως νὰ φροντίζωσιν, ὥπως ἀποκτήσωσιν ἀνοικτὸν δ ι α σ κ ἔ λ ι σ μ α.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ὁ δ ρ ὅ μ ο ς ἦτο μία τῶν πέντε ἀσκήσεων, τῶν ἀποτελουσῶν τὸ Πένταθλον. Διεκρίνετο δὲ εἰς γ υ μ ν ῆ τ η ν καὶ εἰς ὀ π λ ῖ τ η ν. Ὁ γυμνήτης ἦτο τριῶν εἰδῶν τὸ Στάδιον, ὁ Δίαυλος καὶ ὁ Δόλιχος· ὁ δὲ ὀ π λ ῖ τ η ς ἑκαλεῖτο οὕτω, διότι ὁ ἀθλητὴς ἐτέλει αὐτὸν ἑνοπλος.

Ἐκ τῶν εἰρημένων τριῶν εἰδῶν τοῦ γυμνήτου δρόμου, τὸ Στάδιον ἦτο ἀπλοῦς δρόμος, ἀκαμπτος, ὁ ἀρχαῖος καὶ μόνος κατ' ἀρχὰς ἀγών, καθ' ὃν οἱ ἀγωνισταὶ εἰσέτρεχον ἅπας τὸ στάδιον, ἦτοι 600 πόδας, ἀπὸ τῆς ἀφέσεως μέχρι τοῦ τέρματος.

Ὁ ἀγὼν τοῦ Σταδίου ἐτελεῖτο ὡς ἐξῆς: Ἀφοῦ οἱ Ἥλαιοι ἤθελον προσφέρῃ τὰς καθιερωμένας θυσίας, τὰ μὲν σφάγια ἐτοποθετοῦτο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ἱερεῖς δὲ κρατῶν ἀνημμένην λαμπάδα ἔστατο πλησίον αὐτοῦ. Ἐξ ἀποστάσεως 600 ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ποδῶν, ἦτοι ἐνὸς σταδίου ἐξεκινῶν οἱ δρομεῖς· ὁ πρῶτος φθάσας ἔθετε τὸ πῦρ εἰς τὰ σφάγια διὰ τῆς λαμπάδος τοῦ ἱερέως καὶ ἀτήρχετο Ὀλυμπιονίκης. Ὁ δὲ Δίαυλος ἦτο διπλοῦν Στάδιον· ἐτελεῖτο δὲ οὕτω: Ἀφοῦ ἤθελον προσφέρῃ τὴν θυσίαν οἱ Ἥλαιοι, προσέφερον καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων διὰ νὰ μὴ γίνηται ἡ ἀφῆξις αὐτῶν ἀνεπίσημος· ἔτρεχον δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἐν στάδιον, τὸ ἐλληνικὸν λ. χ. καὶ ἐπέστρεφον πάλιν εἰς τὸν βωμόν, ἀναγγέλλοντες τρόπον τινά οὕτω ὅτι θὰ φθάσωσιν οἱ Ἕλληνες χαίροντες. Ὁ δὲ Δόλιχος ὡς εἰκάζεται ἀπετελεῖτο ἐκ 12 διαύλων, ἦτοι 24 σταδίων (4,5 χιλιομέτρων περίπου). Αἰτία δὲ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐξῆς: Ἐξ Ἀρκαδίας ἤρχοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀγγελοὶ τῶν πολεμικῶν δρομοκῆρυκες καλούμενοι· ἦτο δὲ εἰς αὐτοὺς ἀπηγορευμένον νὰ ἱππεύωσι· συνεπῶς ἠναγκάζοντο νὰ διανύωσι τὸν δρόμον πεζῇ. Ἡ ἱκανότης λοιπὸν αὐτῶν εἰς τὸ νὰ διανύωσι πάντοτε ἐντὸς βραχέως χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἡμέρας τόσα στάδια, ἔσα περιέχει ὁ δόλιχος, καθίστα δ ο λ ι χ ο δ ρ ὅ μ ο υ ς τοὺς δρομοκῆρυκας καὶ ἐξήσκει αὐτοὺς διὰ τὸν πόλεμον. Ἐν τοῖς Σταδίοις ἦσαν ἀναγεγραμμένοι ἐπὶ τριῶν στηλῶν ἡ κυδοειδῶν κίωνων ἐπιγραφαὶ πρὸς θάρρυνσιν καὶ ὁδηγίαν τῶν δρομῶν· ἡ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δρόμου Ἀ ρ ῖ ς τ ε υ ε !, ἡ δὲ ἐν τῇ μέσῃ Σ π ε ὕ δ ε ! καὶ ἡ τρίτῃ χάριν τῶν διακυλοδρόμων καὶ δολιχοδρόμων Κ α τ ᾶ τ ὸ ἕ τ ε ρ ο ν ἄ κ ρ ο ν κ ᾶ μ ψ ο ν ! Πρὸ τῆς ἐξορμήσεως οἱ δρο-

μεῖς ἔσταντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς ἢ ὁσπληγος. Καὶ τοὺς μὲν δολιχοδρόμους χάριν φειδούς τοῦ χρόνου οἱ διέποντες ἀπέλυον εἰς τὸν δρόμον πάντας ὁμοῦ, ὡσαύτως καὶ τοὺς ὀπλιτοδρόμους· τοὺς δὲ σταδιοδρόμους καὶ διακυλοδρόμους, ὅτε ἦσαν πολλοί, ἀπέλυον κατὰ κλάσεις ἀνὰ τέσσαρας ἴσως καὶ πέντε, διηρημένους διὰ κλήρου· τῶν κλάσεων δὲ τούτων οἱ νικηταὶ ἠγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους· τούτων δὲ ὁ νικητὴς ἔστεφανοῦτο.

Δεινὸς σταδιοδρόμος ἦτο ὁ Δάνδις ὁ Ἀργεῖος, δις π ρ ε ι ο δ ο ν ῖ κ η ς, νικήσας ἐν Ὀλυμπίᾳ δ ῖ α υ λ ο ν τῷ 476 π. Χ. καὶ τῷ 472 π. Χ. καὶ πλείστας ἀλλαχοῦ νίκας. Ἐπίσης ὁ Ἀργεῖος Ἀγεύς, ὅστις νικήσας ἐν Ὀλυμπίᾳ δ ὀ λ ι χ ο ν καὶ ἀπελθὼν ἐκεῖθεν τὴν νίκην του ἐν Ἀργεὶ αὐθημερὸν ἀνήγγειλεν. Ὠσαύτως ὁ Κρής Φιλωνίδης ὁ Ζωΐτου, ὁ Ἀδάς ὁ Σπαρτιάτης καὶ ὁ παρ' Εὐσεβίου Λεωνίδας ὁ Ρόδιος, ὁ τ ρ ι α σ τ ῆ ς, περὶ οὗ καὶ προστίθεται « μόνος καὶ πρῶτος ἐπὶ τέσσαρας Ὀλυμπιάδας στεφάνους ὀλυμπιακοὺς ἔχει δώδεκα ».

Ὁ ὀ π λ ῖ τ η ς δ ρ ὅ μ ο ς εἶχε καθιερωθῇ νὰ γίνηται εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους ἀγῶνας εἰς τὰ Ὀλύμπια ἕνεκα πολέμου τινὸς τῶν Ἥλειων πρὸς τοὺς Δυμαίους, εἰς τὰ Πύθια ἕνεκα πολέμου τῶν Δελφῶν πρὸς μερικὰς τῶν Φωκίδων πόλεις, εἰς τὰ Νέμεα ἕνεκα τοῦ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πολέμου τῶν Ἀργείων, εἰς δὲ τὰ Ἰσθμια ἕνεκα τῶν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Πελοποννήσῳ τῇ ὑπὲρ τὰ ὄρια τοῦ Ἰσθμοῦ πολέμων τῶν Κορινθίων. Ἀριστος δὲ ἐθωρεῖτο ὁ κατὰ Βοιωτίαν καὶ Πλάταιαν ὀ π λ ῖ τ η ς δ ρ ὅ μ ο ς ἄφ' ἐνὸς μὲν ἕνεκα τοῦ μήκους αὐτοῦ, ἄφ' ἐτέρου δὲ ἕνεκα τῆς ὀπλίσεως ἧτις ποδῆρης οὕσα ἐσκέπαζε τὸν ἀθλητὴν, ὡς ἐὰν εὐρίσκετο ἐν μάχῃ. Πρὸ παντὸς ὅμως, διότι καθιερώθη εἰς ἀνάμνησιν τῆς λαμπρᾶς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν νίκης ἐν Πλαταιαῖς καὶ διὰ τὸν αὐστηρὸν νόμον ὃν ἡ Πλάταια ἐθέσπισε τοῖς ἀγωνιζομένοις· διότι ὁ παρ' αὐτοῖς διὰ προτέρων νίκης ἐστεφανωμένος, ἐὰν καὶ πάλιν ἐλάμβανε μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἔπρεπε νὰ καταστήσῃ ἐγγυητὰς τοῦ σώματος αὐτοῦ « θάνατος γὰρ τῷ ἡττημένῳ προσετέτακτο ». Διὰ τοῦτο ὀλίγοι κατήρχοντο τὸ δεύτερον εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐν Πλαταιαῖς καὶ διὰ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον καὶ διότι ὀλίγοι βεβαίως θὰ ἦσαν πρόθυμοι νὰ ἀναδεχθῶσι τοιαύτην εὐθύνην ἐπὶ ἰδίῳ θανάτῳ. Ἀναφέρεται δὲ ὑπὸ τοῦ Φιλοστράτου ὅτι, ὅτε Ἀτταλὸς ὁ Αἰγύπτιος κατήλθε τὸ δεύτερον εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐδέχετο νὰ ἐγγυηθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ γ υ μ ν α σ τ ῆ ς τοῦ ἐπράξε τοῦτο, ἐνθαρρύνας οὕτω αὐτόν. Ὁ Ἀτταλὸς ἀγωνισάμενος ἐδικαίωσε τὴν ἐπ' αὐτὸν πίστιν τοῦ γυμναστοῦ. Ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ Σταδίῳ ἐτελεῖτο καὶ δρόμος Ἥλειων παρθένων, οὐχὶ ὁμοῦ ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις ἀλλ' ἐν τοῖς Ἡραίοις, ἀγομένοις ὡσαύτως διὰ πέμπτου ἔτους, ἦτοι κατὰ τετραετίαν (πεντητηρίς) ἔτρεχον δὲ διηρημένοι εἰς τρεῖς καθ' ἡλικίαν τάξεις· πρῶτον μὲν αἱ νεώταται, μετὰ ταῦτα αἱ τῇ ἡλικίᾳ δεύτεραι καὶ τελευταῖαι αἱ προσβύταται τῶν παρθένων, λυσικομοί, φέρονσαι χιτῶνα ἀπογυμνοῦντα τὸν δεξιὸν ὤμον μέχρι τοῦ στῆθους καὶ διήκοντα ὀλίγον ὑπὲρ τὸ

γόνου. Τὰ Ἑραῖα διέθηκε πρώτη ἡ Ἱπποδάμεια μετὰ 16 ὅπ' αὐτῆς ὀρισθειῶν Ἑλεῖων γυναικῶν, ἐκτίνουσα χάριν τῇ Ἑρᾷ διὰ τὸν μετὰ τοῦ Πέλοπος γάμον.

Θ. ΛΑΡΔΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΖΩΗ

JEAN MORÉAS

ΜΕΤΑ τὸν Ἑλληνα τὴν καταγωγὴν André Chénier, τὸν γλυκὺν εἰδυλλιακὸν ποιητὴν, τὸν εὐρόντα σκληρὸν θάνατον κατὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπαναστάσιν, ἡ Γαλλία ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ σήμερον μεθ' ὑπερφηφανείας καὶ ἄλλον ἐπιφανῆ ψάλτην τῶν Μουσῶν τιμῶντα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν χώραν ἐν ἣ ἀνέπτυξε τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ τάλαντον καὶ ἐδοξάσθη, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὴν γῆν ἐν ἣ ἡ Μοῖρα ἔρρανε τὸ λίκνον τοῦ μὲ τὸ θεῖον τοῦτο χάρισμα.

Ὁ Jean Moréas ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Ἀπριλίου 1856, εἶναι δὲ ἀπόγονος ἐνὸς τῶν ἡρώων τοῦ Μεσολογγίου. Μετέβη εἰς Γαλλίαν δεκαεξέτις, τῇ 1872, ἀλλὰ δὲν διέμεινεν ἐκεῖ καὶ ἐταξέιδευσεν εἰς Ἰταλίαν, Γερμανίαν καὶ Ἑλλάδα· τῇ 1877 ἐγκατέστη ὀριστικῶς ἐν Παρισίοις. Ἐζῆσε κατ' ἀρχὰς μεμονωμένος, καταγινόμενος εἰς τὰς νομικὰς μελέτας τοῦ καὶ ὀλίγον συναναστρεφόμενος τοὺς λογίους. Μόλις τῇ 1882 ἐμφανίζεται εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον.

Οἱ πρώτοι στίχοι τοῦ Moréas ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ περιοδικὰ τῶν νέων λογίων, τὴν «Ἀνεξάρτητον Ἐπιθεώρησιν», τὴν «Σύγχρονον Ἐπιθεώρησιν» κ.τ.λ. Τῇ 1884 ἐδημοσίευσεν τὸν πρώτον τόμον του· τὰς «Σύρτεις». Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἡ σχολὴ ἦν ὁ Moréas εἶχε συμπλήξῃ ἤρξαστο καλουμένη «συμβολικὴ». Οἱ νέοι ποιηταὶ ἐκαλοῦντο γενικῶς τότε «παρακμάζοντες» («décadants»)· εἶχε μάλιστα ἰδρυθῇ καὶ ἐφημερίς ὁ «Παρακμάζων» ὑπὸ τοῦ Anatole Baju.

Ἄλλ' ἡ παρακμάζουσα σχολὴ ὑπῆρξεν ἀπλούστατα ἀσειότης γενομένη εἰς τὸ κοινὸν καὶ τοὺς κριτικούς ὑπὸ τῶν νεαρῶν λογίων τῆς περιόδου ταύτης· ἡ σχολὴ ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν φιλολογικὴν κίνησιν τῆς ἐποχῆς ταύτης εἶναι εἰσέτι συμβολικὴ, ἐπινοηθεῖσα ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Moréas καὶ τῶν φίλων του.

Ὁ Συμβολισμὸς ἰδρύθη μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν «Ἀμβρομελῶν ᾠσμάτων» (Les Cantilènes, 1886) ἀτινα ὁ Anatole France ἔκρινε μετὰ λεπτιῆς εἰρωνείας ἐν τῷ «Χρόνῳ».

Ὁ Moréas καὶ οἱ φίλοι τοῦ ἐπεξήτουν νὰ καταρτίψωσι τὸ βασίλειον τῆς ἀρχαίας προσφῶδίας (1), ἀπαλ-

λαττόμενοι τῆς τομῆς τοῦ στίχου, ἀπομακρύνοντες τὴν συστηματικὴν ἐναλλαγὴν τῆς θηλυκῆς καὶ ἀρσενικῆς ὁμοιοκαταληξίας (1) παραδεχόμενοι τὴν χασμῶδιαν (2), ἄλλοτε ὁμοιοκαταληκτοῦντες πλουσίως καὶ ἄλλοτε ἀρκοῦμενοι εἰς τὴν ἀπλὴν παρήχησιν (3), ἐπιτρέποντες δὲ τὴν ἀσυναξίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ συμβολισμοῦ, ἡ λέξις αὕτη εἶναι λίαν δηλωτικὴ.

Τῇ 1886 ὁ Moréas ἐδημοσίευσεν δύο ἔργα εἰς πεζὸν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Paul Adam: «Τὸ Τέτον παρὰ τῇ Μιράνδᾳ» καὶ τὰς «Δρας Goubert».

Οὐχ' ἦττον οἱ λόγιοι ἡρέσκοντο ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τοὺς στίχους τοῦ Moréas καὶ ὅτε ἐδημοσίευσεν τῇ 1890 τὸν «Περιπαθῇ Προσκυνητὴν» του, οὗτος ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν ἣν ἠκολούθησεν ἀληθῆς φιλολογικὴ διαδήλωσις. Δύο λίαν κολακευτικὰ ἄρθρα τοῦ Anatole France ἐν τῷ «Χρόνῳ» καὶ τοῦ Maurice Barrès ἐν τῷ «Φιγαρῷ» ἠκολούθησεν ἡ ὁργάνωσις συμποσίου (Φεβρ. 1891) πρὸν τιμὴν τοῦ Moréas· τοῦ συμποσίου τούτου μετέσχον οἱ κορυφαῖοι Γάλλοι ποιηταί, περιστοιχούμενοι ὑφ' ὧν τῶν νεαρῶν λογίων.

Ἀλλὰ τὸν θρίαμβον τῆς συμβολικῆς σχολῆς ἐπηκολούθησε ταχεῖα παρακμὴ, διότι ὁ Moréas συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως ἄλλης ποιητικῆς σχολῆς βασιζομένης ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Ἑλληνολατινικῆς παραδόσεως. Ἡ νέα σχολὴ ὠνομάσθη «Ρωμανικὴ σχολὴ» (école romane).

Ἄλλα ἔργα τοῦ Moréas εἶναι ἡ «Ἐριφίλη», ἡ «Ἐνὸν μὲ τὸ στυλπνὸν πρόσωπον», τὰ «Σύλβια», τὰ «Νέα Σύλβια» καὶ αἱ «Ὁδοὶ» (Les Stances), αἵτινες θεωροῦνται ὡς ἡ καλυτέρα ποιητικὴ αὐτοῦ συλλογὴ.

Μιάς τῶν ὧδων παραθέτομεν ὡραίαν ἑμμετρον μετὰφρασιν τοῦ κ. Θρ. Ζωῖοπούλου.

Σὰν ἔρθῃ τὸ φθινόπωρον
Καὶ φύλλα πεθαμένα
Στοῦ γκρέμιου μύλου πέδουνε
Τὴ στέρνα τὴν πλατεῖα,
Κι' ὅταν στίς ἀδειες πόρτες του
Θὲ νὰ βογγοῦν θλιμμένα
Τὰ ἀγέρια, κι' ὅπου ἐγύριζεν
Ἡ πέτρα τοῦ ἡ βαρεῖα·
Θα πάω μονάχος νὰ σταθῶ
Στὸ ἔρμυ ἐκεῖνο μέρος
Στὸν τοῖχο ἀγνάντια πού ὁ κισθὸς
Σκεπάζει τὸν ὁ γέρος,
Κι' ὦρα πολὺ στὰ σκυθρωπὰ
Νερά θὰ βλέπω κάτω
Τὴν ὄψιν μου καὶ τὸ στερνὸ
Τὸν ὥπνο τοῦ θανάτου.

(1) Θηλυκὴ ὁμοιοκαταληξία = ἡ καταλήγουσα εἰς ε ᾠφωνον, ἀρσενικὴ δὲ ὁμοιοκαταληξία ἡ μὴ καταλήγουσα εἰς ε ᾠφωνον.

(2) Χασμῶδια = ἡχος δυσάρεστος ἐκ τῆς συναντήσεως φηνέοντος τελικοῦ προηγούμενης λέξεως μετὰ φωνήεντος ἀρκτηκοῦ ἐπομένης.

(3) Παρήχησις = ἀτελής ὁμοιότης ἡχου τῆς καταλήξεως.

(1) Προσφῶδια ἐστὶν ἡ κανονικὴ προφορὰ τῶν λέξεων κατὰ τόνον, πνευματισμὸν καὶ χρόνον.